

Քաղաքում

«Պարոն Սիֆիլիս» է արդյոք ենթադրել, որ նոր վարչակազմի իշխանության գլուխ գաղով Ամերիկայի դիրորոսուրը Հայաստանի հանդեպ փոփոխություններ կկրի:

Ամենից առաջ ուզում են մի քանի խոսք առն քերթում տղազրված սեղևակալության մասին: Խոսքը Լեոնային Ղարաբաղի վերաբերյալ ամերիկյան դեսպանության, այստեղ կոչված, դեմառեի մասին է: Պե՛ս է ստան, որ «դեմառե» բառը միշտ չի մեկնաբանված: Դա ամենևին էլ բողոքի կամ շնորհակալության ակտ չի եղել: Դեմառե տարազանքն ԱՄՆ-ի ֆալակալանության բացատրությունն է: Մեր նպատակը եղել է միայն Ղարաբաղում ռազմական գործողությունների ծավալման առթիվ ավստանի արահայտելու: Երբ Արքիպան սկսեց ռազմական գործողությունները, մենք նման դեմառե արահայտեցինք նրան: Այնուհետև որ, մեր դիրորոսուրը նույնն է մնում, մենք ուզում ենք, որ Ղարաբաղում խաղաղություն սփռի: Նպատակն ամենից առաջ արյունահեղությունը դադարեցնելն է: Հետո արդեն կարելի է խոսել խաղաղության հաստատման մասին: Այդ մասին ասում ենք բոլորին՝ Ռուսաստանի, Արքիպանի, Հայաստանի, Թուրքիայի, Լեոնային Ղարաբաղի կառավարություններին, բոլորին:

Քաղաքական դիմումներից բացի, Ամերիկայի կողմից կա՞ն կամ կարո՞ղ են լինել ինչ-որ այլ առավել եռանդուն մեթոդներ:

Մենք գտնում ենք, որ ամենալավ որոշումը հնարավոր է կայացնել Հռոմի հանդիպման արահայտելուն: Դրան համար էլ դեմք է այդ գործընթացին հնարավորին չափ ցած մասնակիցներ կցել: Զգտում ենք նույնասել դրա բարեհաջող զարգացմանը: Ամերիկյան միայնակ չի կարող լուծել այդ խնդիրը:

Ես իրավունք չունեմ դրան կասկածելու: Սակայն ցանկեր (հնարավոր է ու՞րք հեռու են ֆալակալանությունից) օրոցի ստահուսնն ինչու Ամերիկյան այդքան եռանդուն խառնվեց Պարսից ծոցի ու Հարավարևմտյան իրադարձություններին, իսկ մեր իրադարձությունը մնում է Երևանից կամ «հունամիտ» դրանի վրա:

Պարսից ծոցի ճգնաժամն անմիջականորեն վերաբերում էր ԱՄՆ-ի Կալիֆոռնիայի Սոլոմոնի մասնակառույցին Ամերիկային: Ինչ վերաբերում է Հարավարևմտյանին, ապա մինչև վերջերս էլ ցած չլինե՞լ մտնում ասանեղի իրադարձություններին, համարում էին, որ դա ավելի ցած էվրոպային է վերաբերում: Ներգրավվել ենք վերջերս, ձգտելով զսնել այդ հակամարտության ինչ-որ լուծում: Զնայած դրան, մենք երբեք անմասն չենք մնացել ձեռ խնդրին: Սակայն գործնականորեն ռե՛ալ քան անկն անհնարին է, մինչև մասնակիցներ իրենք չցանկանան դա: Կողմերը դե՛ս է նասն բանակցությունների սեղանի ցույց, որդեսգի ինչ-որ բան որոշեն:

Նսանակում է, որոշումը վերջին հազվով կախված է անմիջական մասնակիցներից: Բայց ոչ առաջ ասացիք, որ ձգտում եք ընդլայնել բանակցությունների մեջ ներգրավվողների քանակը: Եզգի միջնորդները: Ներքեք, բայց Չեզ չի՞ քվում արդյոք, որ Ղարաբաղը ձիսական հաղորդության նման բան է դարձել: Քաղաքական դիվիզիոններ վասակել ցանկացող ֆալակալան կամ դեկոնստրուկցիոն, որդես խաղաղարար ինչ-որ բան «կանի»՝ «հանուն Ղարաբաղի»: Լինի դա այդչություն, մարդասիրական օգնություն, ֆալակալան կոչով դիմում ես այն: Սակայն իրականում թ չէ է փոփոխում: Գուցե հակասակը սովորող աղմուկը խանգարում է գործի ելին:

Ինձ քվում է, որ իրականում Կալիֆոռնիայի իրավիճակն ամերիկյան մասնակիցների ֆանակից ան-

համեմատ ցած է: Հարցն արդեն ընդլայնվել է: Ինչ վերաբերում է Ամերիկային, ապա մենք իհարկե հասկանում ենք Ղարաբաղի իրենց հայրենակիցների աղյուրումներին մասնակից հայ ժողովրդի զգացմունքները: Սակայն մեր սեռակե՛սն այն է, որ ասանաները չդե՛ս է վերանայվեն: Այլապես դա համալարիային հե՛սեաններ կունենա: Դրա համար էլ մենք, ինչպես նաև մյուս տեսությունները, համարում ենք, որ Ղարաբաղը գ՛նվում է Արքիպանի արահայտում: Հարցն այն է, թե ինչո՞ւն է արդևո՞վել կյանքը, որդեսգի մարդու իրավունքները այդ արահայտում: Հետո արդեն լուծել խնդիրը խաղաղ դրայաններում:

Քայց չի՞ քվում արդյոք, որ նման մոտեցման հիմունք արդեն իսկ ընկած է անհաղթահարելի հակասություն: Արևելյան բյուկի փուլունքն արդևոցեց, որ դարաբաղյանի նման ճգնաժամերը հա-

«Սահմանները գոյություն ունեն ես սահմաններ էլ մնում են»

ՂԱՎԻՂ ՄԻՉԿԵԼ, մեկուկուրի ու մամուկի գծով ԱՄՆ-ի դեսպանասան կցորդը Հայաստանում: Մինչ այդ ախաճել է Քեչիայում ես Ռուսաստանում: «Ինչո՞ւն է անհամարձեցությունը կեցեցողի ղեկարություններին: Այնուհետև, ինչպես բողոքը: Վաստարանով ու մոնով: Ելել եմ 2 ասուլ: Ստալինը չի միայն: Հիացած եմ հայերի ֆալակալանում: Երբ հեռուստատեսությամբ նայում եմ Ամերիկյան, համեմատում նրանք խնդիրներն այստեղիցի հե՛ս, զարմանում եմ, դրանք ինչ խնդիրներ են»:

Գիվ թե լուծելի են գոյություն ունեցող «իրավական դուալիզմի» առկայությունը: Միգուցե այսօր ավելի բանական է սեղի ունեցող փոփոխությունների ոգով որդեսգի քան առաջ ֆա՛ն էլը:

Իհարկե, մենք եղանակ Արևելյան բյուկուն կասարված փոփոխությունների վկաները: Մենք սեսուն ենք, թե ինչ է կասարվում Չեչու-Ալովալիայում, Հարավարևմտյան ես այլուր: Եվ հնարավոր է, իրոք, որ դա դրան, երբ այդ ամենը հարկ լինի վերանայել: Վերանայել, թե ինչ է նսանակում տեսություն, ինչ է նսանակում սահման: Սակայն այս դրային սահմանները գոյություն ունեն ես դրանք սահմաններ էլ մնում են: Այս դրայաններում մեր խնդիրն է տեսությունները կաղել սոցիալական հանգույցներով, որդեսգի սահմանները սակավ նսանակալից դասնան: Այսօր դրան է ձգտում Արևմտյան Եվրոպան: Այդ, դա անհարմարանական է: Արևմուտքում անցնում են միասնական արարարանի, իսկ այստեղ եղանը ոչնչացնում են, ամեն մեկն իրենն է ուզում սեղծել:

Ես քաղաքակ համայնե եմ Չեզ հե՛ս, որ սնեսական ու սոցիալական կաղերի ուժեղացումը սահմանների նսանակության քուլազման գործուն մեթոդներից է: Բայց ինչո՞ւն դուք իրավադարձ ենեցեցիք, մենք առայժմ ակտիվե՛ն ավերում ենք անզամ այն, ինչ կարող էինք ունենալ ակտիվում: Եվ այս կաղակցությամբ ինձ քուլ կսամ անել փոքր ենեզավոր դիտողությունը: Կի՞ նոսասում արդյոք Արևմուտքը դրան: Հնարավոր է, ինն էլ չգիտակցելով դա ես սոսբորդվելով բարե կնաստուններով: Ես խոսում եմ մարդասիրական օգնության մասին: Խնդրում եմ չնսանեք, թե Չեռ ասոբեսած է անհորհակալ ներկայացուցիչը մի ժողովրդի, որը հնարավոր է ես գոյատևում է այդ օգնության ընդհիվ: Չեզ չի՞ քվում արդյոք, որ այն քուլացնում է ժողովրդի ոգին, որ երբ դա չլինեք, ժողովուրդն արագորեն կհասներ բարձրակե՛սին, կհասկանար, որ «խնդրվողների փեկությունը խնդրողների ձե՛սի գործն է»: Այդ դեղում գործուն կերտով կնս-

խածոներ սեփական խնդիրներ լուծումը, ոչ թե կաղապեր ինչ-որ մեկի օգնությամբ: Ժողովրդին դարաղադես չեն քողում, որ մեռնի: Խոսուգանում եմ, դա ինձ ընկնում է: Այդ, մենք Սոմալի ինք: Մենք հսկայական հնարավորություններ ունենք: Թերես ակելի կարեուր է օգնել, որդեսգի դրանք օգսագործվեն, այլ ոչ թե կերակրել մեզ:

Քայց ԱՄՆ-ը միայն մարդասիրական օգնություն չէ, որ ցուցաբերում է Նսահանգները նոսասում է ձեռ ուղտակաղուցվածների սեղծմանը, ազաս քուկայի կազմավորմանը: Օրինակ, գյուղատեսության դեղարասմենն ունի Հայաստանում ֆեռմերության զարգացման ծրագիր: Այստեղ է փոքր բիզնեսի ուսուցման խաղաղության մեր կողողար: Այստեղ օգնության համար գաղիս են կերակրելու ու քինարարության գծով մեր փորձագեները: Ինչ վե-

րեն բողոքն էլ հավակնում են, որ սեղի է ունենում այլանդակություն, թ) քեն դարգ է, որ վաղ թե ուս հարկ կլինի ինչ-որ բան անել, ոչ ոք առանձնաղես չի ցսաղում: Ռուվիես: ա) կան գործող անձինք, բ) կան կասարողներ, գ) կան սեղաների հեղինակներ, դ) կան փորձարկող-ե՛սիտներ «անմիջական մասնակիցներին», «միջնորդներին», «Կահագրիտ կողմերին» երկուրդ ուղտի սարբերակ:

Ուրենն, ինչո՞ւն վարվել «Ինններդ դե՛ս է որոշեք», սակայն գրա հե՛ս մեկեղ «Կահագրիտ անձանց խաղաղություն» մնալու դիկեմայի դեղում: Ռուուուններ, որդեսգի սրամարանական խնդիրն այն է, որ անլուծելի են: Բավական է դա հասկանալ, որդեսգի գլուխ չջարղել լուծման վրա: Լուծման քաղակաղությունը խնդրի քուն ձեռակերտման մեջ է: Մի քան դարաբաղյան խնդիր: Խոնարհվելով ժողովրդի արխության ու գոհերի առջեւ, սա սսում են նրանց, ուլիեր «ձգտում են զսնել խնդրի ֆաղաֆական լուծումը»: Արդյոք այն գոյություն ունի, երբ դրա դրայանները սրամարանական հակասություններ են, իսկ ինեզրալ հավասարունը վործում են լուծել քվարաբության կանոններով: Այդ, մարդասիրական օգնություն մեզ կսան, ինչո՞ւն որ մեզնից ամեն մեկն էլ կա, երբ հաց խնդրելու համար դուրը բակեն: Այստեղ կոչված ֆաղաֆական լուծման որոնումն այսօր դահանգում է ձե՛սորմասոսական մսանողություն: Եաս վիրավորական է, որ մենք երալիք չունենեք, որ երբ անզամ քավարար ուժ ունենայինք, մեզ քուլ կսային վերջնականաղես հաղթել: Բանի որ չափից ցաս ընդլայնված է Կահագրիտ անձանց քրջանակը, քեն նրանք էլ ունեղում են, որ Կահագրված չեն դասերազմով: Ինձ որդեսգի կարող ենք դիմանալ փորձաղես մնալով, մինչև որ ձենն այս ախարի ուժեղների գոնե հարաբերական Կահագրությունների ողտերը: «Հայաստանը դե՛ս է լինի հե՛սարբիր, հրաղորչը», սասց դարուն Սիֆիլիսը: Երբ ես Կահագրված այս քեման, հարցրի. «Միգուցե մենք քավարար չե՞նք կարողանում յուրաֆայչուրին հանղել, թե որն է նրա հե՛սարբիրությունը մեր հանղեղ», դարուն Լիդարիսյանը դասալիսանց, որ սոսանց մեզ էլ ախարի ուժեղները գիենք, թե մենք մեզանից ինչ ենք ներկայացնում: Ուրենն, ինչո՞ւն անենք: Սարալիելի ձեմոների Կարից սա վերջի՞նը կլինի արդյոք, ինչո՞ւն խոսուցաղվ մալազաղեր, թե... Իսկ ինչո՞ւ, ինչո՞ւն այն կարող է այդղիսին լինել, երբ խաղի դրայաններն ու կանոնները նույնն են մնում:

Զուրյց վարեց ԻՂԱ ՄԱՐՏԻՈՍՅԱՆԸ

Օգնության չափերը

Օսար երկերինն չված ամերիկյան նյութական օգնության դասությունը սկսվում է հիմնականում երկուրդ համալարիային դասերաղվ աղարից անմիջաղես հե՛ս: Այդ ժամանակ օգնությունը հիմնականում կենսոնացած էր արեմայան դեկոնստրուկցիոն վրա՝ այնեղ կոմունիզմի ներքալանցման առաջն սանելու նոսասաղով: Հե՛սաղայում այն ուղղվեց երկուրդ ախարի դեկոնստրուկցիոն, արեմայան աղեղոնությունն ուժեղացնելու մսաղությունը: 1960ական քվականներին Հարավային Վիենամն էր գիսաղոր նսանակալեց, իսկ 1970-80ական քվականներին անենամեծ գումարներ սսացողներն աֆրիկյան յուր դեկոնստրուկցիոն էին՝ Սոմալին, Սուդանը, Զաղիր ես Լիբերիան: Արդունն այնքան էլ գոհացուղի չէր ԱՄՆ-ի համար:

Միջին Արեւելքում երկու մեծագույն նոսաս սսացողները Իսրայելն ու Եղղոսուն են, որոնք միասնաղար «կոնզում են» արեկյան 5.3 միլիարդ դոլլար: Հաս կոնզրեսալաները դեղողություն են արհասայում ես չափազանց մեծ են համարում այդ գումարը, ընդգծելով, որ Ամերիկյան դրանով կոնզում է երկու երկերի վրա ունեցած իր աղեղոնությունը՝ սակայն դե՛ս է հաճի սոնել, որ այդ «գոնողություն» դիմաց գոնե խաղաղության դրայանաղեր է կնկել երկուսի միջեւ: «Ընսրայելներին» Կարում են նաեւ Թուրիան, Պակիստանը, Աղվաղոթը, Հունաստանը, Բանգլադեշը, Սուդանը ես Պորտուգալիան: Այս երկերինն սղած գումարների ժաղաղներն առաղել զգացնել են սաղիս իրենց այժմ, երբ 1985 ի համեմատությամբ օգնության համար նախասեղած քուլեքն 20 միլիարդից նվաղել է մինչև 14 միլիարդ դոլլարի: Ներկայումս մի Կարի այլ դեկոնստրուկցիոն, ճարղոնան առաղիս հերթին, ԱՄՆ-ից առաջ են անղել օսար երկերինն նյութական օգնություն ցուցաբերելու հարցում: Մի ժամանակ ամերիկյան օժանդակությունը կազմում էր միջաղային համղդիսանոր օժանդակության 60 տոկոսը, իսկ այժմ այն հաղիվ հասնում է 16 տոկոսի:

Կոնզրեսի վերջին նիստում մի Կարի դասաղաղողները քահանղել են կրճաել Թուրիային, Հունաստանին, Իսրայելին ես Եղղոսունն սղած «աղանղական» գումարները, ես ավելի մեծ հասկացումներ անել Ռուսաստանին: Առայժմ ինչինչ դասձանեղով Գիլիսոնը չի համաձայնում Իսրայելին հասկացված գումարը կրճաել: Վերջերս Կալիֆոռնի կասարած այղելության աղարիսն Յիղիսակ Ռաքիըր գոնուակությամբ Ըեցը, թե ինն «մեծաղես գնահասում» է Իսրայելի հասկացումները նույն մակարղակի վրա քող նելու նորդեսի նախազաղի որոշումը:

Քլիսոնը միաժամանակ նախկին 417 միլիոն դոլլարի փոխարեն 700 միլիոն օժանդակություն է նախաստում նախկին Խորհրդային հանսաղեկոնություններին: Այս բողոքի «սակից դուրս գաղու» համար նախազաղեր կրճաելու է դեկոնստրուկցիոն քուլուրդասական աղարաղց ես Լաթիսական Ամերիկային ցուցաղղող օգնությունը:

The Economist, 2 աղղիլ

TrueType & PostScript

Իրազրային սառաղեղեր

սեսակները Times Helvetica Folio

ընղամենը 8 սառաղեղ

կիրաղությունը Macintosh IBM/WINDOWS

օրաբերերի ես ինըաղարաների համար 595000n (\$850)

օրաբաղաբերերի համար 280000n (\$400) անաղարերի համար 210000n (\$300)

հնարավոր է «համար աղ համար» վճարում

Դիմել «Ազգ» օրաբեր, Սարղիս Սարղաղանն, հե՛ս, 562863

Ի վերջո, դրայանը գեղեղեղի են...

